Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător Iraida Secrieru-Coșleț
Dosarul nr. 2a-1722/25
(2-24148103-02-2a-15052025)

D E C I Z I E

12 noiembrie 2025 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele completului, judecătorul Valeriu Arhip
Judecătorii Diana Corlăteanu şi Nicolae Ghedrovici
Grefier Gabriela Catrinesco

examinând, în şedinţă de judecată publică, cererea de apel declarată de avocatul Alexandru Iordachi, în interesele lui Ion Suman,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 februarie 2025, prin care s-a admis parțial acțiunea,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Olesea Suman către Ion Suman cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, indexarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată, -

a c o n s t a t a t:

Pretenţiile reclamantului:

La data de 18.12.2024, avocatul Doina Ioana Străisteanu, în interesele Olesei Suman s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Suman Ion cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, indexarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată reprezentantul reclamantei a indicat, că părțile au divorțat la data de 13 iulie 2018. Din relația de căsătorie a acestora s-a născut copilul Daniela Suman, a.n.*****.

Menționează reclamanta că, întâmpină dificultăți majore la întreținerea sa, a copilului și a locuinței, iar pârâtul refuză să acorde orice ajutor financiar necesar pentru întreținerea lor lunară, motivând că, nu are posibilitate.

Mai menționează reclamanta că, își asumă responsabilitatea completă pentru creșterea și îngrijirea copilului, îi asigură un mediu stabil și resurse necesare pentru dezvoltarea intelectuală, educație, activități extrașcolare a copilului, care înregistrează reușite excepționale, în lipsa contribuției din partea pârâtului. Iar, relația complicată dintre pârât și reclamantă indică o lipsă de sprijin activ din partea ultimului, atât emoțional, cât și material.

La fel, subliniază că, deși, pârâtul este tatăl fiicei Daniela Suman, acesta nu oferă nici un sprijin financiar pentru întreținerea și creșterea copilului, doar ocazional, când însăși copilul îi cere, transferă 250 euro și insistă în mesaje ca, acești bani să fie cheltuiți pentru copil, în contextul în care pârâtul, nu contribuie benevol decât dacă i se reamintește, reclamanta fiind impusă să își asume integral cheltuielile legate de trai, hrana, îngrijirea medicală, educație.

Deși, sunt dificultăți financiare inerente, pârâtul știind de ele, nu contribuie nici-un fel la susținerea copilului său, neimplicându-se în asigurarea unui nivel de trai adecvat pentru aceasta, iar această lipsă de sprijin din partea pârâtului, pune o povară financiară disproporționată asupra reclamantei, care acționează singură pentru a satisface total nevoile copilului.

Mai menționează reclamanta că, copilul este foarte activ, implicat în numeroase activități extra curriculare, inclusiv frecventează voleiului, ore adăugătoare de informatică, ore suplimentare de limbă germană, are talent în domeniul artei și tehnologiilor, care, au fost remarcate de instituția publică Liceul Teoretic ”Gaudeamus” pentru promovarea imaginii instituției în anul de studii 2023-2024.

Indică că, copilul are reușite academice remarcabile și continuă să fie una din cele mai bune, și, merită susținerea ambilor părinți pentru șansă mai bună în viață prin studii. Toate aceste activități implică costuri suplimentare pentru echipamente, taxe de participare și transport, pe care, menționează reclamanta că, le suportă integral. Iar, pârâtul nu contribuie financiar, deși, are obligația de a sprijini aceste nevoi pentru a asigura un nivel de trai adecvat și dezvoltare armonioasă pentru fiica sa.

Reclamanta subliniază că, întreținerea fiicei implică cheltuieli constante și semnificative având în vedere necesitățile specifice vârstei și dezvoltării sale, cum sunt: plata taxei pentru volei, cursuri suplimentare esențiale de informatică, limba germană, limba engleză, precum și achiziționarea de haine și alte produse necesare vieții cotidiene.

La fel, indică că, din cauza unor probleme de vedere identificate recent, i-au fost prescrișii ochelari, iar costurile acestora sunt considerabile. Reclamanta argumentează că, aceste cheltuieli sunt inevitabile și că, lipsa unui sprijin financiar din partea pârâtului o pune într- o poziție dificilă, obligând-o să acopere toate aceste nevoi singură.

A mai reiterat reclamanta despre necesitățile copilului ce țin de asigurarea cu haine, medicamente, alte produse care se consumă în mod obișnuit în asemene circumstanțe, de care, pârâtul nu este preocupat. A mai făcut referire reclamanta la faptul că, copilul și-a văzut foarte rar tatăl, despre acest fapt indicând într-o scrisoare întocmită de ea, din care se implică absența aproape completă a pârâtului din viața copilului, și că, singurul său aport material al pârâtului, este sporadic și insuficient, oferind doar o mică parte din alocația europeană a copilului. Această situație îi aduce copilului nu doar lipsuri materiale, ci și suferință emoțională, agravând sentimentul de abandon și durere provocată de absența paternă.

Consideră că, comportamentul tatălui demonstrează o lipsă totală de responsabilitate, afectând grav dezvoltarea copilului și justificând necesitatea unui sprijin judiciar care să protejeze interesele superioare ale copilului.

La fel, a indicat reclamanta că, este nevoită să se descurce singură cu dificultățile financiare și cu asigurarea suportului emoțional necesar. Neparticiparea tatălui în viața fiicei sale nu doar că, afectează stabilitatea financiară a familiei, dar contribuie și la deteriorarea relației părinte copil, generând un sentiment profund de abandon și lipsă de susținere. Indiferența sa față de dificultățile întâmpinate de copil și mama acestuia subliniază o neglijență flagrantă ce contravine obligațiilor legale și morale pe care un părinte le are față de copil.

A mai indicat reclamanta că, odată ce continuă să locuiască pe teritoriul Republicii Moldova, unde sunt stabiliți cu domiciliu și depind unul de celălalt, legislația Republicii Moldova guvernează acest litigiu. Mai mult, potrivit prevederilor art. 75 și art. 110 Codul

familiei, copilul minor are dreptul să solicite majorarea întreținerii sale pentru că separarea părinților săi nu trebui să-l afecteze atât de dur. Din motivul că, pârâtul locuiește separat de copilul său și este impus să achite o sumă sub nivelul minim și neregulat cu titlu de pensie alimentară, aceasta este una necorespunzătoare necesităților de creștere și dezvoltare a unui minor. Dacă pârâtul are resurse, are bani pentru întreținerea sa călătorii, vacanțe, mașini relații amoroase, consideră reclamanta că, are resurse și pentru întreținere copilului său, doar că nu dorește să o facă benevol.

Reclamanta insistă conform cererii de chemare în judecată că, pensia de întreținere a copilului minor este dreptul său la proprietate, iar acest drept este garantat atât de Constituția Republicii Moldova cât și de legislația civilă cea privind drepturile copilului. Mai mult, prin legea nr. 45/2007 privind combaterea prevenirea violenței în familie, statul recunoaște ca fiind violență economică acțiuni membrului de familie (în cazul dat a tatălui copilului) de privare de mijloace economice, refuzul de a susține familia și alte acțiuni cu efect similar.

Reclamanta susține că, neparticiparea benevolă a pârâtului la întreținerea și creșterea copilului se face de pârât cu viclenie și impunitate, or, ea nu ar trebui să cerșească bani pentru întreținerea copilului, atît timp cât, copilul are doi părinți cu drepturi depline și egale, dar odată ce pârâtul este inconștient de obligațiile ce-i revin, reclamanta face uz de lege pentru a pune în aplicare obligațiile părintești a pârâtului urmând interesul superior al copilului.

Mai indică reclamanta că, pârâtul este un adult sănătos și apt de muncă care își asigură propria întreținere (hrană, mașină, casă, haine, încălțăminte, deplasări, vacanțe etc) și o intimidează când este solicitat cu privire la copil, pentru a se eschiva de plata pensiei de întreținere în folosul minorei. Precum și a indicat reclamanta că, pârâtul deține o întreprindere – SRL„Suman Grup”, activitatea căreia este transportul terestru de călători, comerțul cu amănuntul, activitatea de turism, activitatea legată de plasarea în câmpul muncii a cetățenilor în țară și străinătate. Realizează venituri și refuză întreținere corespunzătoare reușitelor școlare a copilului său. Comportamentul pârâtului denotă iresponsabilitate și neglijență față de necesitățile copilului, a cărui părinte este, fiind mulțumit de faptul că mana copilului suportă toate cheltuielile și nu-l mustră conștiința pentru faptul că, nu contribuie.

Cu referire la solicitarea de indexare a pensiei de întreținere în valoare de 7000 lei, a făcut referire la hotărârea nr. 23 a Curții Constituționale din 15.10.2024 privind excepția de neconstituționalitate a unui text din art. 108 din Codul familiei, și, a indicat că, referitor la protejarea interesului superior al copilului, autorul sesizării a subliniat că, pensia de întreținere reprezintă o componentă esențială a principiului interesului superior al copilului, asigurându-i acestuia un mediu sănătos și sprijinul necesar pentru dezvoltare. Autorul sesizării a solicitat ca până la remedierea deficienței de reglementare și înlăturarea viciului de neconstituționalitate să fie indexată mărimea pensiei de întreținere a copilului minor stabilită de instanța de judecată sub forma unei sume fixe, luându-se ca bază cel puțin rata inflației medii anuale la data pronunțării hotărârii judecătorești, pentru fiecare an după pronunțarea hotărârii. Avocatul Poporului pentru drepturile copilului a susținut că lipsa unui mecanism de indexare constituie o ingerință în drepturile fundamentale ale copilului. Curtea a fost de acord că această omisiune împiedică garantarea stabilității financiare și a echității în asigurarea nevoilor copilului pe termen lung. Curtea a menționat, prin exemple internaționale, unde există reglementări clare pentru indexarea automată a pensiilor de întreținere stabilite în sumă fixă (precum România). Aceasta reflectă o tendință internațională

de protecție a minorilor în fața inflației și un argument pentru actualizarea legislației moldovenești. Curtea Constituțională a stabilit, ca măsură temporară, aplicarea mecanismului de indexare folosit pentru pensiile din sistemul public, reglementat de art. 13 alin. (2) din legea nr. 156 din 14 octombrie 1998.

A solicitat reclamanta obligarea pârâtului Ion Suman să achite lunar în beneficiul său pensie de întreținere a copilului Daniela Suman în sumă fixă de 7000 lei și 1/4 din salariu și toate veniturile pârîtului până la atingerea vârstei de 18 ani, cu indexarea corespunzătoare a sumei fixe pe durata executării hotărârii judecătorești, în temeiul art. 75, 76 alin. (1) și art. 108 Cod familiei; încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantei a cheltuielilor de judecată.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 februarie 2025 s-a admis parțial acțiunea. S-a încasat de la Ion Suman în beneficiul Olesei Suman pensie pentru întreținerea copilului minor Daniela Suman, a.n.***** în sumă de 7000 lei lunar, începând cu data de 18.12.2024, până la atingerea majoratului copilului minor. S-a încasat de la Ion Suman în beneficiul Olesei Suman cheltuielile de judecată în sumă totală de 8200 lei, alcătuite din suma de 8000 lei - cheltuielile de asistență juridică parțial și suma de 200 lei – taxa de timbru achitată la depunerea acțiunii. S-a încasat de la Ion Suman în beneficiul statului taxa de stat pentru solicitarea privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în sumă de 3069,97 lei. În rest, în partea încasării pensiei de întreținere a copilului minor în cotă parte din salariu și/sau alte venituri și indexarea sumei fixe și parțial de compensare a cheltuielilor de asistență juridică, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la data de 19 martie 2025 Ion Suman, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 februarie 2025, solicitând casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea pretențiilor reclamantei privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și în partea încasării cheltuielilor pentru taxa de stat în mărime de 3069,97 lei, cu emiterea unei noi hotărâri de încasare din contul lui Suman Ion în beneficiul Olesei Suman a pensiei de întreținere pentru copilul minor în sumă de 2500 lei lunar.

Argumentele părţilor:

În motivarea apelului s-a indicat, că instanţa de fond nu a examinat argumentele şi obiecțiile pârâtului Ion Suman, ci, preluând ca fiind probate declarațiile pur formale şi neverificate ale reclamantei, a admis integral pretenția reclamantei cu privire la încasarea pensiei de întreținere în sumă bănească fixă, ignorând circumstanțele de fapt şi de drept ale pricinii. În justificarea acestei soluții, instanța de fond a conchis eronat că, în condițiile concrete ale prezentei spețe, pensia de întreținere în cuantum de 7000 lei ar fi una rezonabilă, raportată la aportul ambilor părinți, interpretând arbitrar poziția pârâtului ca o recunoaștere a acestei sume, motiv pentru care o astfel de soluție urmează a fi casată sau, după caz, modificată de instanța de apel.

A menționat, că apelantul locuieşte în Germania, unde nu lucrează în mod oficial şi nu înregistrează venituri stabile. Iar lipsa unor venituri stabile ale apelantului, ținând cont de

informația publicată de Biroul National de Statistică cu privire la valoarea minimului de existenta pentru un copil și că acest minim de existență urmează a fi asigurat de ambii părinți, în părți egale, reieșind din circumstanțele concrete ale prezentei cauze, prima instanță eronat a statuat asupra rezonabilității cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor în sumă bănească fixă ce urmează a fi încasată din contul pârâtului Ion Suman, stabilind-o la suma de 7000 lei lunar.

Ținând cont de faptul că răspunderea pentru creșterea și asigurarea dezvoltării copilului revine în egală măsură ambilor părinți, aceștia având obligația de a-și exercita drepturile şi de a-și îndeplini obligațiile față de copil, consideră echitabilă admiterea parțială a acțiunii şi încasarea de la apelantul Ion Suman a pensiei de întreținere a copilului minor în cuantum de 2500 lei lunar.

În acest context a afirmat, că suma de 2500 lei lunar reflectă un echilibru rezonabil între posibilitățile financiare ale pârâtului (neprobate în concret) şi nevoile copilului minor, în contextul costurilor actuale de trai. Cuantumul lunar de 2500 lei al pensiei de întreținere este unul rațional, ținând cont de obligațiile egale ale părinților de a-și întreține copiii, inclusiv material. La acest capitol, cerințele intimatei ce depășesc suma de 2500 lei lunar urmează a fi respinse ca nefondate. Or, aceasta nu a probat în suficientă măsură costul întreținerii copilului minor. Prima instanță nu a supus unui minim control probator afirmațiile reclamantei cu privire la necesitățile financiare ale copilului, care au fost asumate ca veridice fără susținere documentară.

A opiniat, că instanța de fond a stabilit pensia de întreținere în sumă fixă de 7000 lei lunar, fără a efectua o analiză completă şi riguroasă a elementelor relevante de fapt şi de drept, ceea ce constituie o aplicare defectuoasă a art. 76 Codul familiei. Instanța de fond nu a statuat asupra așa-zisei „rezonabilități" a sumei de 7000 lei lunar pentru întreținerea copilului minor, dar a transferat integral această sarcină asupra pârâtului/apelant, fără a analiza distribuția echitabilă a obligațiilor între părinți. Astfel, deși suma totală poate fi una rezonabilă în raport cu necesitățile unui copil în mediul urban, instanța a omis complet să evalueze partea ce ar reveni mamei şi a interpretat eronat poziția pârâtului. Mai exact, pârâtul nu a recunoscut suma de 7000 lei ca obligaţie personală, ci a lăsat să se înțeleagă că aceasta ar putea corespunde necesităților generale ale copilului, însă a precizat clar că obligația de întreținere aparține ambilor părinți. În aceste condiții, chiar dacă ar fi acceptată ca realistă suma de 7000 lei pentru întreținerea copilului, eventuala recunoaștere a pârâtului viza doar jumătate din această sumă (aproximativ 3500 lei), corespunzătoare obligației sale proporționale, şi nu întreaga valoare, așa cum în mod greșit a reținut instanța de fond.

La cererea de apel, intimata Olesea Suman a prezentat referința, prin care și-a exprimat dezacordul cu argumentele expuse în cererea de apel, solicitînd respingerea acesteia.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost pronunțat la 20 februarie 2025, iar cererea de apel a fost depusă la 19 martie 2025, Colegiul judiciar constată că aceasta a fost declarată în termen.

Poziția părților în ședința de apel:

În ședința de judecată, reprezentantul apelantului Ion Suman, avocatul Alexandru Iordachi a susținut integral cererea de apel și a solicitat admiterea acesteia, în baza motivelor de fapt și de drept invocate.

Intimata Olesea Suman și reprezentantul său, avocatul Alexandr Russu a ppledat pentru respin gerea apelului și menținerea hotărîrii instanței de fond.

Apelantul Ion Suman în ședința de judecată nu s-a prezentat, procedura de citare fiind legal îndeplinită, urmare a momentelor indicate și în corespundere cu prevederile art. 379 alin. (1) Cod de procedură civilă, Colegiul a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul consideră apelul declarat drept neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civil, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

Potrivit art. 385 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale.

Potrivit art. 121 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar în temeiul art. 122 alin. (1) Cod de procedură civilă, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

Conform art. 130 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.

Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul Civil reţine că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Așadar, probatoriul administrat în speță atestă, că părțile au fost în relații de căsătorie începând cu data de 10.10.2010, iar, prin hotărârea din data de 12.06.2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, căsătoria acestora a fost desfăcută. Din căsătoria părților, la data de *****, s-a născut copilul Daniela Suman, care după desfacerea căsătoriei, a rămas să domicilieze cu mama Olesea Suman.

Invocând obligația tatălui de a-și întreține copilului minor Daniela Suman, născută la *****, reclamanta Olesea Suman a înaintat prezenta acțiune, solicitînd obligarea pârâtului Ion Suman să achite lunar în beneficiul său pensie de întreținere a copilului Daniela Suman în sumă fixă de 7000 lei și 1/4 din salariu și toate veniturile pârîtului până la atingerea vârstei de 18 ani, cu indexarea corespunzătoare a sumei fixe pe durata executării hotărârii judecătorești.

Verificând legalitatea hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate în apel, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Centru constată că prima instanţă
corect a constatat, că minora Daniela Suman locuiește cu mama sa, care suportă în mod exclusiv cheltuielile de întreținere, educație, îngrijire medicală și dezvoltare personală, în timp ce pârâtul nu participă constant și benevol la aceste cheltuieli.

Conform art. 58 alin. (1) Codul familiei, părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat. 35.

Tot aceste dispoziții se conțin și în art. 18 alin. (2) din Legea privind drepturile copilului nr. 338-XIII din 15 decembrie 1994, care prevede că, ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspundere principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ținând cont în primul rînd de interesele acestuia.

În condiţiile art. 74 din Codul familiei, părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.

Conform art. 75 alin. (1) și (2) Codul familiei, pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii. Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante.

În conformitate cu prevederile art. 76 din Codul familiei, în cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de

întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art. 75. Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Colegiul civil subliniază că conform principiilor fundamentale ale dreptului familiei, interesul superior al copilului prevalează în toate deciziile privind întreținerea acestuia. Copilul este într-o perioadă de dezvoltare fizică, intelectuală și emoțională, iar întreținerea financiară asigură satisfacerea nevoilor esențiale: alimentație, educație, sănătate, îmbrăcăminte, locuință și alte necesități specifice vârstei.

În același timp, normele legale menționate supra indică expres obligația părinților de a contribui la întreținerea copilului până la atingerea majoratului. Achitarea pensiei pentru copil până la atingerea majoratului este o obligație fundamentală a părinților, bazată pe necesitatea asigurării dezvoltării sănătoase și echilibrate a copilului. Este atât o datorie legală, cât și morală, care contribuie la pregătirea copilului pentru viața adultă, protejându-l de vulnerabilități și lipsuri materiale.

Reieșind din prevederile legale enunțate, se reține că Codul familiei permite stabilirea pensiei de întreținere în sumă bănească fixă atunci când părintele care datorează întreținere are venituri neregulate sau când încasarea pensiei de întreținere sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri lezează substanțial interesele uneia dintre părți.

Totodată, la încasarea pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă urmează să se ţină cont de starea materială şi familială a părţilor şi de alte circumstanţe importante, precum și de faptul că părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

Starea materială reprezintă situaţia socio-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreţinerea unei vieţi decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile şi mobile deţinute în proprietate, a veniturilor obținute din activități generatoare de profit, precum şi a factorilor ce influențează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex.: capacitatea de muncă, studiile etc.).

Starea familială definește conjunctura şi relaţiile persoanei (părintelui) în interiorul comunităţii umane în care coabitează, întemeiate prin căsătorie sau izvorâtă din rudenie. Cu titlu exemplificativ, remarcăm următoarele aspecte intrinseci, care influențează per ansamblu starea familiei, a cărei listă nu este una exhaustivă, şi anume, numărul copiilor şi persoanelor aflate la întreținere.

Sintagma alte circumstanţe importante, lasă o marjă de apreciere instanței de judecată, din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condițiile reliefate supra (ex.: chestiuni de ordin medical).

Astfel, Colegiul constată că instanța de fond a efectuat o analiză corectă și echilibrată a necesităților reale ale copilului minor, reținând în mod justificat că acesta frecventează activități extracurriculare (sport, informatică, limbi străine), are performanțe academice remarcabile și necesită cheltuieli suplimentare pentru educație, sănătate (inclusiv ochelari), îmbrăcăminte și trai zilnic.

Argumentul apelantului potrivit căruia suma de 7000 lei ar trebui împărțită între ambii părinți este eronat interpretat. Or, instanța de fond nu a stabilit că întreținerea copilului este exclusiv obligația tatălui, ci a constatat că mama contribuie deja efectiv și integral prin îngrijire zilnică, asigurarea locuinței, educației și suportului emoțional, contribuție ce are și o valoare

patrimonială implicită. În aceste condiții, obligarea pârâtului la plata sumei de 7000 lei lunar nu creează un dezechilibru, ci tinde să restabilească proporționalitatea contribuției părinților.

Simplele afirmații privind lipsa unui loc de muncă oficial sau inexistența unor venituri stabile nu pot exonera apelantul de obligația legală de întreținere, în lipsa unor probe certe care să demonstreze imposibilitatea obiectivă de plată.

Or, părinții sunt obligați să creeze copilului condiții adecvate pentru creșterea și dezvoltarea acestuia, atât fizică cât și psihologică, astfel încât suma dispusă spre încasare de către instanţă, să acopere necesitățile specifice vârstei copilului, iar aceasta reclamă costuri ce depășesc simpla întreținere.

Colegiul civil subliniază că întreținerea minorului de către părinții săi are un obiect complex, presupunând acoperirea tuturor cheltuielilor pe care le implică realizarea dreptului copilului de a beneficia de un nivel de trai care să permită dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală sau socială. Corelativ acestui drept al copilului, părinților, le revine responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților, cele mai bune condiții de viață necesare creșterii și dezvoltării copiilor.

În consecință, obligația de întreținere a copilului minor de către părinți are ca finalitate asigurarea mijloacelor materiale necesare acoperirii cheltuielilor legate de hrană, îmbrăcăminte, locuință, îngrijirea sănătății, satisfacerea nevoilor social culturale ale copilului, precum și a oricăror alte cheltuieli pe care le reclamă creșterea, educația, învățătura și pregătirea profesională a acestuia.

În această ordine de idei, Colegiul civil ține să menționeze că părinții sunt obligați să creeze copilului condiții adecvate pentru creșterea și dezvoltarea acestuia, atât fizică cât și psihologică, astfel încât întreținerea nu urmează a fi acordată doar la nivelul minimului de existență.

Corespunzător, instanța de fond a stabilit în temeiul art. 76 din Codul familiei cuantumul pensiei de întreținere în sumă de 7000 lei/lunar. Or, această proporție este considerată justificată legal pentru părintele care datorează întreținere copilului său și este de natură să asigure pe cât se poate un trai decent și ar acoperi în mod real nevoile minorului și necesitățile de întreținere la această vârstă.

În plus, cuantumul stabilit de prima instanță corespunde interesului superior al copilului minor, fiind suficient pentru a acoperi nevoile curente ale minorei și pentru a-i asigura o dezvoltare fizică, psihică și emoțională adecvată. Așadar, cuantumul de 7000 lei nu este stabilit arbitrar, nu reflectă un abuz sau o împovărare excesivă, ci rezultă din aplicarea criteriilor legale privind necesitățile copilului, nivelul de trai al părinților, precum și obligația de a asigura interesul superior al minorului, reflectă o contribuție proporțională cu posibilitățile reale ale apelantului și cu nevoile copilului.

Totodată, instanța de fond a aplicat corect prevederile art. 94 și art. 96 Cod de procedură civilă, dispunând încasarea cheltuielilor de judecată proporțional cu admiterea acțiunii. Solicitarea apelantului de anulare a taxei de stat și a cheltuielilor de asistență juridică nu este justificată juridic, nefiind identificate încălcări procedurale sau erori de calcul.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, hotărârea primei instanțe este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către apelant sunt neîntemeiate, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge apelul și de a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 385 alin.(1) lit. a), art. art. 389-390, CPC, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,

d e c i d e :

Se respinge cererea de apel declarată de avocatul Alexandru Iordachi, în interesele lui Ion Suman.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 februarie 2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Olesea Suman către Ion Suman cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, indexarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă din momentul pronunţării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președintele completului,
judecătorul Valeriu Arhip

Judecătorii Diana Corlăteanu

Nicolae Ghedrovici